

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitur Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. VIII. Singulari corona ornantur adiutores animarum ob ingentes suos
labores, & quibus medijs hic zelus obtineatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

CAPVT VIII.

SINGVLARI CORONA ORNANTVR ADIVTORES

animarum ob ingentes suos labores; & quibus medijs hic
zelus obtineatur.

D HVC superest nobis aliquid explicandum de premio, quod tribuitur bene obeuntibus hæc minister quemadmodum ipse Christus Dominus noster innuauit, cum dixit suis discipulis: *a qui fecerit & docuerit hic magnus vocabitur in regno celorum.* Nam ut quædam regnum illud perueniat, satis est si faciat, quod Deus iubet: dicente eodem ipso Domino: *b si vis ad vitam ingredi, serua mandata.* Qui autem his non contentus, docet alios & ita ut seruent mandata, & sic saluentur; consequetur in cælo magnitudinem quandam specialem, qua sit cæteris eminentior. Duplex enim ei corona dabitur: altera essentialis præmij, quod consistit in clara Dei visione, quo remunerantur bona opera, quæ fecit, & merita quæ habuit: & hæc vocatur *aurea*, quæ est magna corona; altera corona est quam Theologi *aureolam* vocant, paruam scilicet coronam quæ est speciale quoddam præmium, gaudium; & particularis honor ob labores in officio suo susceptos. hoc insinuauit Angelus, qui loquebatur Danieli; nam cum ei dixisset: omnes homines resurrecturos, alios in opprobrium, alios in vitam æternam, adiecit: *c qui autem docti fuerint, fulgebunt quasi stelle firmamenti; & qui ad iustitiam erudierunt multos, quasi stelle in perpetuas æternas.*

In quibus verbis S. Hieronymus duplicem agnoscit sententiam: alteram quod iusti docti docentes alios sanctitatem sunt sicut cæli, iusti autem non docti sunt sicut stellæ. Et quantum cælum ipsum excedit stellæ in magnitudine; tantum excedit Doctorum sanctitas sanctitatem ignorantium: hæc enim vsui tantum est eam habenti; illa verò & habenti, & multis alijs prodest: ac proinde maior ei debetur gloria. vides inquit S. Hieronymus quantum inter se distent iusta rusticitas, & docta iustitia; alij stellis, alij cælo comparantur. Sancta rusticitas, sibi tantum prodest, & quantum & diuina vita merito Ecclesiam Christi, tantum nocet, si eam destruentibus non resistat. Alter tamen sensus est magis legitimus, & ab eodem Sancto approbatus: ut intelligantur hæc verba de singulari tantum præmio, quod in cælo reddetur doctis, docentes alios vitam iustitiæ. Non enim solum resurgent sicut cæteri iusti ad vitam æternam possidendam; sed etiam ut ipsa gloria splendeant, sicut cælum stellis exornatum splendet in mundo ob singularem sanctitatem & laborem quem subierunt, ducentes vitam cælestem, seque exornantes splendidibus astris admirabilium scientiarum

a Matt. 51.
9.
b Matt. 19.
17.

R. Tho. in
4.
d. 49 q. 5. a.
5. 2. 1. & seq.

2. Dani. 12.

ibi Glossa in
terlin. &
Zyranus.
vide Piers.
lib. 15. in
Daniel.

Epist. 103.
ad
Paul. & lib.
aduer. vig.

arum, ac virtutum, influentes in alios doctrinam & sanctitatem. Aduertit tamen idem S. Hieronymus, non promitti hanc gloriam iis, qui quomodocumque sunt docti; sed iam doctis, ut multos doceant iustitiam; doctrina enim inclusa, quæ aliis non communicatur, non consequitur præmium illud speciale. Et propterea dixit Ecclesiasticus: *ſapientia abſcondita, & theſaurus inuſus, quæ utilitas in vtriusque?* vtitur etiam Angelus verbo *docti*, quod ſignificat eos, qui docti ſunt vñctione Spiritûs. S. iuxta illud *Iſa. 4. 13.* quod *ſili* Eccleſiæ eſſet futuri *docti & ſ. docibiles Dei*; ut ſic intelligatur, non latet eſſe doctrinam ſcientiarum, nec docere multos iuſtitiam: niſi præcedat vñctio Spiritus ſancti, ſanctificantis animam, eamque charitate ac deuotione replentis, quæ ipſi ſcientiæ dat vitam.

CONTINET etiam myſterium verbum illud *multos*, quod denotat coronam illam non dari docenti vnum aut alterum, etiam pio affectu, ſed obeunti officium docendi multos; & quantum in ſe eſt ad id addicto, & mancipato; quales ſunt *Prælati*, qui ut plurimum habent multos ſubditos, *Magiſtri*, qui multos habent diſcipulos; *Concionatores*, qui multis concionantur auditoribus; *Confeſſarii*, qui multis Pœnitentibus audiendis occupantur. Nec tanta ratio habenda eſt, quod re ipſa multos aut paucos doceat; quanta quod ex officio addictus ſit procurandæ multorum utilitati, & ſaluti. Denique hæc corona, quæ etiã poteſt *laurea* ſive *laureola* appellari, datur eis ob inſignes, quas de hoſtibus referunt victorias: qui conantur ipſos ab animarum conuerſione, & exactæ officiorum ſuorum executione retardare. Quemadmodum enim duæ aliz *laureole* assignantur Martyribus, & Virginitibus, in præmium grauium certaminum, quæ ſuſtinuerunt pugnanſes & vincentes mundum eiusque Tyrannos, carnemque & eius tentationes: ita æquum eſt, ut ſpecialis corona Doctoribus detur, ob cerramina, quæ habent. Quæ (ut S. Thomas ait) certo quodam modo grauiora ſunt, quam Martyrum & Virginitum: non enim pugnant contra carnem & ſanguinem tantum; ſed contra poteſtates inuiſibiles inferni; & contra Draconem ſeptem capitum, eiusque feros miniſtros circa peccatorum conuerſionem. Et necesse eſt ipſos eſſe paratos ad vitam ſuam hanc ob cauſam exponendam. Sæpe enim Reges, & principes, populique multitudo inſurgunt aduerſus dicentem eis veritatem, & reprehendentem vitia. Suntque innumera perſecutiones, & calumniæ, quas hoc nomine in eos excitant. Cuius rei bonus teſtis eſt zelofus Elias, qui ob zelum ſuum ſemper paſſus eſt perſecutionem ab impijs Rege Achab & Regina Iezabel, & Sacerdotibus Baal: & ipſe populus Iſrael, cum eis aliquando coniurabat contra ipſum Eliam. Et quamuis Deus nunc illam teneat in paradifo voluptatum: quando tamen in fine mundi reuerteretur ad prædicandum, eam per ſequetur Antichriſtus, & crudeliter *g interficiet*. Sed re-

d Eccl. 41.

e. Iſai. 4. 13.
f. Ioh. 6. 45.

Supra.

g. Apoc.
12. g. 11.

munerabit Deus feruentem eius zelum premio extraordinario, *restituens eum tertia die & dicens ei, ascende huc, ad cœlum scilicet Empyreum: non iam in curru igneo, nec solum coram vno discipulo Elisæo; sed in nube splendida in conspectu totius mundi, vt ita zelosi animentur spe extraordinarios accipiendi fauores, si ipsorum labores & curæ erunt extraordinariæ.*

Quis præterea numerare poterit zelantium labores, ac difficultates in filiis spiritualibus generandis, enutriendis, protegendis, & ad cultum perfectionis dirigendis? Quis dicere poterit, quantis partus doloribus premantur non semel tantum, sed sæpius? nam quoties illi per peccatum aliquod moriuntur, toties eos recentibus doloribus h. *parturium*, (vt ait Apostolus, *donec formetur Christus in eis*. Et incôstantiæ ac mutationes, quæ in eis sæpè eueniunt, penetrant corda zelantium operariorum, dicentium, eodem Apostolus: *i Quis infirmatur, & ego non infirmor? quis scandalizatur, & ego non vror?* Hi sunt clamores mysticæ illius mulieris, quam vidit S. Iohannes, quæ repræsentabat Ecclesiam, & *clamabat parturiens, & cruciatur vt pareret filium: Rufus autem Draco* horrendas in eam excitauit persecutiones: sed bene ait S. Iohannes, *illam mulierem habuisse in capite coronam stellarum duodecim*, qua Deus eius remunerabat labores. Quæ autem sunt duodecim illæ stellæ, nisi Apostolicorum virorum multitudo? de quibus caput ipsum Ecclesiæ, qui est Christus Dominus noster, ita gloriatur, vt ex iis coronam sibi conficiat, & accipiat honorem. Quos tamen ad eam exaltat, vt tanquam magni splendoris coronam eos constituat in altissimo loco cœli Empyreici. Et hoc est, quod prædixit Zacharias: *lumes aurum, & argentum, & facies coronas, & pones in capite Iesu filii Iosedech Sacerdotis magni.*

Quæ autem sunt hæ coronæ, ait Rupertus, nisi Sancti clarissimi, in quibus splendet argentum Sapientiæ, & aurum Charitatis; & vtraque iuuant proximos. Quamobrem magnus noster Sacerdos Iesus eos ponit super caput suum, & gloriatur se tales habere Discipulos, & ministros. Oigitur felices, qui pro bono animarum laborant; qui tot coronas promerentur! Quamuis maxima, quam habere possunt, corona illa sit: quod sint corona Iesu Christi. Quemadmodum enim boni Discipuli (vt ait Apostolus) *sunt gaudium & corona Magistrum*: ita boni operarii & Magistri, sunt gaudium & corona ipsius Christi. Quod gaudium hoc, quod illi adferunt, remunerat speciali etiam gaudio & coronâ, quam illis reddit pro singulari hoc seruitio.

Ex his licet aliam deducere excellentiam zeli, & magnum eius momentum. Ille enim alacritatem confert & fortitudinem ad omnes

labores

h. Gal. 4.19

i. 2. Corint.
11. 29.k. Apoc. 12.
2l. Zach. 6. 11
Ibidem.m. Philip.
4. 1.

labores in conuersione & expugnatione animarum occurrentes, sustinendos. Qui non potuissent tolerari, nisi amor & zelus ad id vires contulissent; *infortis enim est, ut mors dilectio; dura sicut infernus amulatio.* Nec vnquam defatigatur laborando, & sustinendo, ut suo dilecto placeat, & quidquid ad eius honorem pertinet, tueatur & perficiat. Et sola ipsa dilectio sufficit, ut leue reddat, quod aliàs esset graue; & ut quodcunque etiam periculum aggrediatur. Et ipse zelus est, de quo dixit Saluator, quòd cum circumspexisset, & non esset qui adiuuaret: *indignatio*, inquit, *mea ipsa auxiliata est mihi*: indignatio scilicet & zelus, quem contra vitia & peccata habebat. Hic enim zelus effecit, ut *p acciperem flagellum, & omnes euicerem e templo*, qui illud profanabant, iste mihi adfuit in Passione, ut vnam calcarem in torculari crucis, ingentes sustinens dolores pro salute hominum. Induant igitur ministri Euangelici hæc arma, & *q operiant se quasi pallio Zeli*, quo se protegant quasi thorace quodam non laneo, aut sericeo; sed cœlesti, & igneo; hoc est ardenti Sole, qui pallij instar Ecclesiam cooperiebat: quo muniti securè poterunt in certamen descendere: quia ipsemet Solius iustitiæ adiuuat hoc zeli pallio indutos.

Septem Zeli Actus.

EX omnibus prædictis rebus deducenda sunt media ad cœlestem hunc zelum comparandum, cuius tot magnalia retulimus. Qui cum sit deus, gemma, ac donum sponsi cœlestis, ab eo importunis ac feruentibus orationibus est petendus, supplices eum orantes, ut huius amoris ac zeli igne nos accendat; ut nos alios possimus inflammare. Ut autem oratio hæc maiori cum facilitate & fructu peragatur, conijciamus oculos in Dominicam Prædicationem, septem quæ eius petitiones, quæ amplectuntur septem feruentes actus ac desideria ipsius zeli quæ omnia petenda sunt à cœlesti nostro Patre, qui est in cœlis: ut nos veros eius filios ostendamus, zelantes omnia illa quæ ad ipsius spectant gloriam. Et quoniam in eis excellentissimi continentur thesauri bonorum, quæ obtinere desideramus, & abyssi profundissimæ malorum, quæ cupimus euadere: omnium horum consideratio erit medium valde efficax, ad accendendum & fouendum ipsum zelum: qui (ut alibi diximus) verè excitatur & accenditur exercitiis contemplationis, & meditationis. Et quemadmodum omnes virtutes augentur actibus suis internis, exercendo tamen suo tempore etiam externos: ita zelus augèbitur, si actus & affectibus in septem hisce petitionibus contenti, exercentur.

Cant. 8.6.

o Isai 63.5.

p Ioan 2.15

q Isa. 69.17.

In duce spi

Tract. 4.

c. 20

1 PRIMVS actus est internum quoddam cordis desiderium, vt sanctificetur Dei nomen, agnoscat, adoretur, & glorificetur ab omnibus hominibus, & totius orbis nationibus cum magno etiam dolore, quod in totius orbis partibus non agnoscat, & blasphemetur. Ad hunc affectum concipiendum iuuerit considerare plures titulos & causas, quæ nos obligent ad ipsum sanctificandum, & optandum, vt ab omnibus sanctificetur, quæ scilicet hic Dominus habet in seipso infinitam sanctitatem, & excellentiam: propter quam est infinite dignus summo honore & laudibus; & quæ innumera in nos contulit, & quotidie confert beneficia, quæ nos obligent ad ipsum sanctificandum & glorificandum tanquam nostrum creatorem, conseruatorem, Saluatorem & glorificatorem. Estque ex animo dolendum, quod Deus adeo infinitus, & benefactor adeo immensus contemnitur a suis creatoris. Cuius indignitatis zelus deberet facere nos taliter sicut fecit Dauidem: *quia oblitus sunt, inquit, verba tua inimici mei.*

2 SECUNDVS actus est feruentissimum aliud desiderium, quo optamus aduenire ad nos regnum Dei: hoc est, vt Deus in omnibus hominibus regnet per fidem, gratiam, & charitatem; & regnum Ecclesiæ dilaretur per vniuersum orbem, & omnes sint huius Domini subditi, & regni celestis heredes: ita vt suo tempore eò perueniant, & fruantur beatitudine, ad eam fuerunt conditi. Cui affectui addendus est magnus dolor, eò quod homines tam parui faciant regnum adeo immensum; velinque spoliarè se illud obtinendi, & fraudari sine vltimo in quo ipsorum felicitas est. Quem affectum adeo sentiebat Apostolus, vt diceret: *strisuram sibi magnam esse, & continuum dolorem cordi suo, eò quod videret Israel perire: & optabat, anathema esse à Christo ad tempus pro fratribus suis.*

3 HINC tertius oritur actus, desiderium scilicet, vt omnes, qui in terra versantur faciant voluntatem Dei cum ea excellentia, & perfectione, quæ in celo: eò quod dignissima sit, quæ ita expleatur: tum quod suprema sit Regula omnis bonitatis & perfectionis; tum quod eidem tota vita nostra, & spes nostra innitatur. Simul autem tenerè sentiendum, ac dolendum, quod talis voluntas ab hominibus conculcetur, vt propriam exequantur, quæ omnium scelerum est fons, & causa, cur tam multi descendant in infernum. Hi tres affectus sunt valde proprii honorum filiorum ergo suos parentes: bonus enim filius, tanquam proprium reputare debet parentis honorem & voluntatem, & grauissimè ferre, quod aliquis audeat ab ea recedere.

4 QVARTVS zeli actus est desiderium, vt omnes seriò studeant sanè quotidianum spiritus panem, doctrinam scilicet Euangelicam, & Sacramenta præcipuè verò Sanctissimam Eucharistiam, orationem & meditationem, & reliqua pietatis exercitia. Simul etiam grauiter dolendum, quod ho-

mines tanto tædio Sanctissimi huius panis afficiantur; contemnant cum tanta iniuria Domini, ipsos inuitantis; & cum tanto proprio detrimento, ut *creseat cor eorum*, eò quòd obliuiscantur comedere panem suum. QUINTVS actus est, vehementer dolere de peccatis hominum, & obliuione, qua negligunt veniam eorum petere. & simul optare ex corde, ut Dominus noster hunc eis affectum inspiret, & auxilium præbeat ad veram penitentiam concipiendam; ut à tanto malo, quantum est peccatum mortale, liberentur. Huic actui sextus est adiunctus, quo magno feruore desideratur ut homines in pugna *temptationum*, quam habent cum Dæmone, mundo, & carne non cadant, sed victores euadant, seque præferuent à lapsibus, & culpis simul verò defendendum est, quod tot manus tradant, & tanquam mancipia subdant se Sathanæ, recedentes à Christo Duce suo: quòd nolint vel ad modicum hosti suo resistere.

DENIQUE zelus optat, ut omnes liberentur à malo maximo, hoc est inferno; & tam bonam habeant mortem temporalem, ut euadant æternam: quæ vltima est, omnium miseriarum maxima. Eò quòd in inferno innumera & æterna culpæ & pænæ mala simul inueniantur. Hi tres affectus sunt maximè proprii Charitatis fraternæ, quam nostris proximis exhibere debemus, ut liberos & expeditos videamus à miserijs adeo horrendis. Quamuis etiam in omnibus septem affectibus eluceat vterque titulus, delectionis Dei, proximi. E hoc spiritu instituendæ sunt hæ petitiones, ut eas Dominus nobis largiatur cum omni latitudine & perfectione. Eodem etiam Spiritu Evangelici operarij exercere debent sua ministeria gubernandi, prædicandi, Confessiones audiendi, & docendi: ea scilicet intentione & fine, ut omnes septem has gratias obtineant. DENIQUE ex septem his zeli actibus simul cū quinque initio positis, conficitur corona pulcherrimarum duodecim stellarum: quibus Apostolici viri coronantur: quibus respondet in cælo alia corona duodecim ingen-
tium gaudiorum, ob feruorem, quo hos actus in hac

Vita exercuerunt.

(..)

69
10